

ความสัมพันธ์ที่แสดงการเปรียบเทียบปริมาณสองปริมาณซึ่งอาจมีหน่วยเดียวกันหรือหน่วยต่างกันได้ เรียกว่า อัตราส่วน

อัตราส่วนของปริมาณ a ต่อปริมาณ b เขียนแทนด้วย $a : b$ หรือ $\frac{a}{b}$ เรียก a ว่า จำนวนแรกหรือจำนวนที่หนึ่งของอัตราส่วน และเรียก b ว่าจำนวนหลังหรือจำนวนที่สองของอัตราส่วน อัตราส่วน a ต่อ b จะพิจารณาเฉพาะในกรณีที่ a และ b เป็นจำนวนบวกเท่านั้น

แบบฝึกทักษะคณิตศาสตร์
ชุดที่ 1 เรื่อง ความหมายของอัตราส่วน

ด้านความรู้

นักเรียนสามารถบอกความหมายของอัตราส่วนได้

ด้านทักษะกระบวนการ

นักเรียนสามารถสื่อความหมาย นำเสนอความหมายของอัตราส่วนได้

ด้านคุณลักษณะอันพึงประสงค์

นักเรียนมีความใฝ่เรียนรู้

ด้านสมรรถนะสำคัญของผู้เรียน

นักเรียนมีความสามารถในการคิด

ความหมายของอัตราส่วน

ความสัมพันธ์ที่แสดงการเปรียบเทียบปริมาณสองปริมาณซึ่งอาจมีหน่วยเดียวกันหรือหน่วยต่างกันได้ เรียกว่า อัตราส่วน

อัตราส่วนของปริมาณ a ต่อปริมาณ b เขียนแทนด้วย $a : b$ หรือ $\frac{a}{b}$ เรียก a ว่าจำนวนแรกหรือจำนวนที่หนึ่งของอัตราส่วน และเรียก b ว่าจำนวนหลังหรือจำนวนที่สองของอัตราส่วน อัตราส่วน a ต่อ b จะพิจารณาเฉพาะในกรณีที่ a และ b เป็นจำนวนบวกเท่านั้น

ตัวอย่างที่ 1

1. ชาวกีฬารายงานว่า “การแข่งขันฟุตบอลของจังหวัดเชียงราย ทีมเทศบาลชนะทีมจังหวัด 5 ต่อ 3 ลูก”

เป็นข้อความแสดงการเปรียบเทียบ จำนวนลูกที่ชนะของทีมเทศบาลและทีมจังหวัด

2. ในตลาด อาจได้ยินแม่ค้าร้องขายของว่า “มะพร้าว 2 ลูก ราคา 40 บาท”

เป็นข้อความแสดงการเปรียบเทียบ จำนวนมะพร้าวกับราคา

3. การสอบเข้าเรียนต่อคณะศึกษาศาสตร์ สาขา พลศึกษา จะมีคะแนนภาคความรู้ 50 คะแนน และภาคปฏิบัติ 50 คะแนน

เป็นข้อความแสดงการเปรียบเทียบ จำนวนของคะแนนภาคความรู้และคะแนนภาคปฏิบัติ

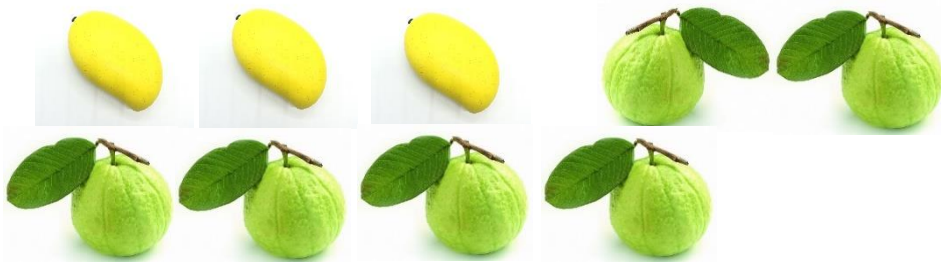
ตัวอย่างที่ 2

- จากรูป จะเห็นว่า มีจำนวนวัว 5 ตัว และมีจำนวนจิงโจ้ 4 ตัว
- กล่าวได้ว่า อัตราส่วนของจำนวนวัวต่อจำนวนจิงโจ้ เป็น 5 ต่อ 4
- หรือ อัตราส่วนของจำนวนจิงโจ้ต่อจำนวนวัว เป็น 4 ต่อ 5
- เขียนแทน อัตราส่วน 5 ต่อ 4 ด้วย $5:4$ หรือ $\frac{5}{4}$
- อัตราส่วน 4 ต่อ 5 ด้วย $4:5$ หรือ $\frac{4}{5}$

ตัวอย่างที่ 3

- จากรูป จะเห็นว่า มีจำนวนมะม่วง 3 ผล และมีจำนวนฝรั่ง 6 ผล
- กล่าวได้ว่า อัตราส่วนของจำนวนมะม่วงต่อจำนวนฝรั่ง เป็น 3 ต่อ 6
- หรือ อัตราส่วนของจำนวนฝรั่งต่อจำนวนมะม่วง เป็น 6 ต่อ 3
- เขียนแทน อัตราส่วน 3 ต่อ 6 ด้วย $3:6$ หรือ $\frac{3}{6}$
- อัตราส่วน 6 ต่อ 3 ด้วย $6:3$ หรือ $\frac{6}{3}$

ตัวอย่างที่ 4

จากรูป จะเห็นว่า มีจำนวนดินสอ 11 แท่ง และมีจำนวนปากกา 7 ด้าม
กล่าวได้ว่า อัตราส่วนของจำนวนดินสอเป็นแท่งต่อจำนวนปากกาเป็นด้าม เป็น 11 ต่อ 7
หรือ อัตราส่วนของจำนวนปากกาเป็นด้ามต่อจำนวนดินสอเป็นแท่ง เป็น 7 ต่อ 11
เขียนแทน อัตราส่วน 11 ต่อ 7 ด้วย $11 : 7$ หรือ $\frac{11}{7}$
อัตราส่วน 7 ต่อ 11 ด้วย $7 : 11$ หรือ $\frac{7}{11}$

แบบฝึกทักษะคณิตศาสตร์
ชุดที่ 1 เรื่อง ความหมายของอัตราส่วน

ตอนที่ 1 จงเขียนข้อความแสดงการเปรียบเทียบจากข้อความต่อไปนี้
(ข้อละ 1 คะแนน คะแนนเต็ม 10 คะแนน)

ข้อ	ข้อความ	ข้อความแสดงการเปรียบเทียบ
ตัวอย่าง	การสอบกลางภาควิชาคณิตศาสตร์จะมีข้อสอบแบบปรนัย 20 ข้อ และแบบอัตนัย 5 ข้อ	จำนวนข้อสอบแบบปรนัยและข้อสอบแบบอัตนัย
1	สนามฟุตบอลโรงเรียนขุนตาลวิทยาคมมีความกว้าง 100 เมตร ความยาว 250 เมตร
2	ธงประจำโรงเรียนขุนตาลวิทยาคมมีความกว้าง 50 เซนติเมตร ความยาว 140 เซนติเมตร
3	คณั้ยได้รับค่าขนมวันละ 30 บาท เขาจะเก็บสะสมไว้ 10 บาท
4	การแข่งขันวอลเลย์บอลจังหวัดเชียงรายทีมโรงเรียนขุนตาลวิทยาคมชนะทีมโรงเรียนยางฮอมวิทยาคม 2 ต่อ 1 เซต
5	รถยนต์แล่นได้ระยะทาง 90 กิโลเมตรในเวลา 1 ชั่วโมง
6	โรงเรียนขุนตาลวิทยาคมจัดให้ทุกห้องเรียนมีครูที่ปรึกษา 1 คน ดูแลนักเรียน 25 คน
7	ศรายุทธรับจ้างทำงานนอกเวลาเรียนวันละ 3 ชั่วโมง

ข้อ	ข้อความ	ข้อความแสดงการเปรียบเทียบ
8	สูตรการทำน้ำแดงโม คือ ใช้แดงโม 1 ลูก ต่อน้ำเชื่อม 15 ช้อนโต๊ะ
9	วันที่ 18 พฤษภาคม 2559 ประเทศไทย มีอัตราแลกเปลี่ยนเงิน 40.70 บาทต่อ 1 ยูโร
10	ร้านขนมแห่งหนึ่งขายขนมเค้ก 4 ชิ้น ราคา 20 บาท

เกณฑ์การให้คะแนน

ตอนที่ 1	ตอบได้ถูกต้อง	ข้อละ 1 คะแนน
	ตอบผิดหรือไม่ตอบ	ข้อละ 0 คะแนน
	รวมคะแนน	10 คะแนน

ตอนที่ 2 จงเขียนอัตราส่วนแทนการเปรียบเทียบในแต่ละข้อต่อไปนี้
(ข้อละ 1 คะแนน คะแนนเต็ม 20 คะแนน)

ตัวอย่าง

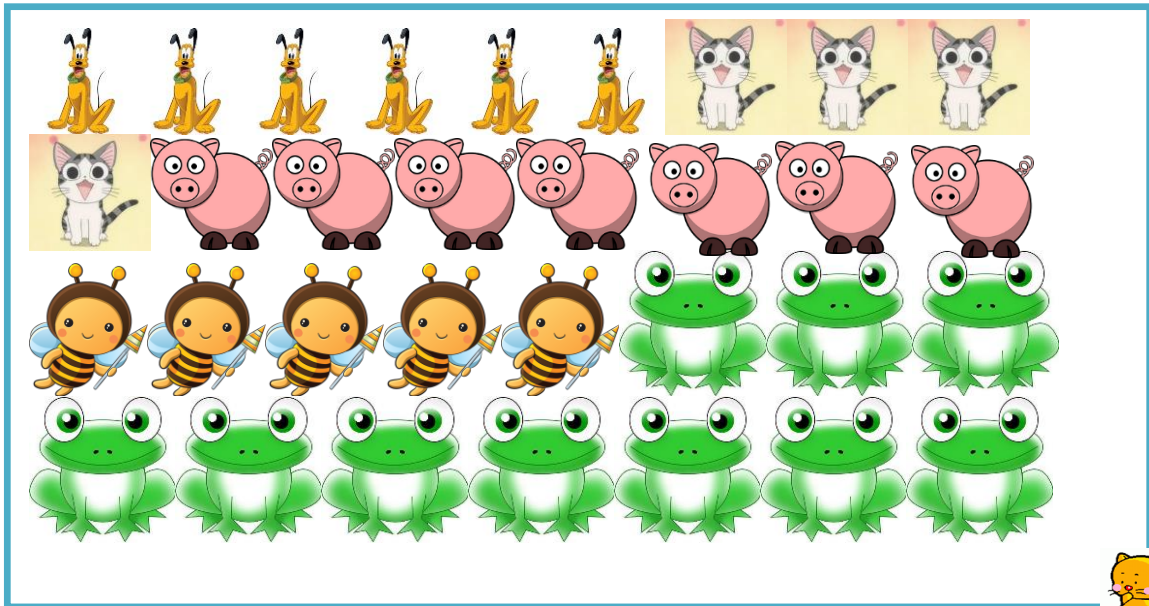

อัตราส่วนของจำนวนส้มต่อจำนวนแอปเปิ้ล เป็น 2 : 3
อัตราส่วนของจำนวนแอปเปิ้ลต่อจำนวนมังคุด เป็น 3 : 5
อัตราส่วนของจำนวนมังคุดต่อจำนวนส้ม เป็น 5 : 2

1. จากภาพที่กำหนดให้ จงเขียนอัตราส่วนแทนการเปรียบเทียบจำนวนต่าง ๆ

1) อัตราส่วนของจำนวนสุนัขต่อจำนวนแมว	เป็น.....
2) อัตราส่วนของจำนวนหมูต่อจำนวนกบ	เป็น.....
3) อัตราส่วนของจำนวนกบต่อจำนวนแมว	เป็น.....
4) อัตราส่วนของจำนวนสุนัขต่อจำนวนกบ	เป็น.....
5) อัตราส่วนของจำนวนสุนัขต่อจำนวนผึ้ง	เป็น.....
6) อัตราส่วนของจำนวนหมูต่อจำนวนผึ้ง	เป็น.....
7) อัตราส่วนของจำนวนผึ้งต่อจำนวนแมว	เป็น.....
8) อัตราส่วนของจำนวนกบต่อจำนวนสุนัข	เป็น.....
9) อัตราส่วนของจำนวนแมวต่อจำนวนกบ	เป็น.....
10) อัตราส่วนของจำนวนหมูต่อจำนวนสุนัข	เป็น.....

2. จากภาพที่กำหนดให้ มีสับปะรด 2 ผล มะละกอ 1 ผล กล้วย 1 หวี มังคุด 5 ผล เงาะ 10 ผล มังคุด 2 ผล มะม่วง 1 ผล ส้ม 9 ผล ชมพู่ 3 ผล ทูเรียน 1 ผล และผลไม้อื่น ๆ จงเขียนอัตราส่วนแสดงการเปรียบเทียบในแต่ละข้อต่อไปนี้

1) อัตราส่วนของจำนวนทุเรียนต่อจำนวนชมพู่	เป็น.....
2) อัตราส่วนของจำนวนสับปะรดต่อจำนวนมะละกอ	เป็น.....
3) อัตราส่วนของจำนวนมะละกอเป็นผลต่อกล้วยเป็นหวี	เป็น.....
4) อัตราส่วนของจำนวนมังคุดต่อจำนวนเงาะ	เป็น.....
5) อัตราส่วนของจำนวนเงาะต่อจำนวนมังคุด	เป็น.....
6) อัตราส่วนของจำนวนมังคุดต่อจำนวนมะม่วง	เป็น.....
7) อัตราส่วนของจำนวนมะม่วงต่อจำนวนส้ม	เป็น.....
8) อัตราส่วนของจำนวนส้มต่อจำนวนทุเรียน	เป็น.....
9) อัตราส่วนของจำนวนกล้วยเป็นหวีต่อจำนวนส้มเป็นผล	เป็น.....
10) อัตราส่วนของจำนวนมะละกอต่อจำนวนมังคุด	เป็น.....

เกณฑ์การให้คะแนน

ตอนที่ 2	ตอบได้ถูกต้อง	ข้อละ 1 คะแนน
	ตอบผิดหรือไม่ตอบ	ข้อละ 0 คะแนน
	รวมคะแนน	20 คะแนน

แบบทดสอบหลังเรียน
เรื่อง ความหมายของอัตราส่วน

คำชี้แจง

จงเขียนเครื่องหมายกากบาท (X) ทับตัวอักษรหน้าคำตอบที่ถูกที่สุดเพียงข้อเดียว
(ข้อละ 1 คะแนน คะแนนเต็ม 10 คะแนน)

1. ข้อใดคือ ความหมายของอัตราส่วนที่ถูกต้อง
 - ก. ความสัมพันธ์ที่แสดงการเปรียบเทียบปริมาณสองปริมาณซึ่งอาจมีหน่วยเดียวกันหรือหน่วยต่างกันได้
 - ข. ความสัมพันธ์ที่แสดงการเปรียบเทียบปริมาณสองปริมาณหรือมากกว่าสองปริมาณซึ่งอาจมีหน่วยเดียวกันหรือหน่วยต่างกันได้
 - ค. ความสัมพันธ์ที่แสดงการเปรียบเทียบปริมาณสองปริมาณที่มีหน่วยเดียวกัน
 - ง. ความสัมพันธ์ที่แสดงการเปรียบเทียบปริมาณสองปริมาณที่มีหน่วยต่างกัน
2. “การวัดผลรายวิชาคณิตศาสตร์ จะมีคะแนนเก็บระหว่างเรียน 60 คะแนนและคะแนนปลายภาคเรียนเป็น 40 คะแนน” ข้อใดเป็นข้อความแสดงการเปรียบเทียบที่ถูกต้อง
 - ก. แสดงการเปรียบเทียบจำนวนของคะแนนรายวิชาคณิตศาสตร์
 - ข. แสดงการเปรียบเทียบจำนวนของคะแนนรายวิชาวัดผล
 - ค. แสดงการเปรียบเทียบจำนวนของคะแนนระหว่างภาคเรียนและคะแนนปลายภาคเรียน
 - ง. แสดงการเปรียบเทียบจำนวนของคะแนนวิชาคณิตศาสตร์ของคะแนนระหว่างภาคเรียนและปลายภาคเรียน

3. “ธงชาติไทยผืนหนึ่งมีความกว้าง 70 เซนติเมตร ความยาว 1.5 เมตร” ข้อใดเป็นข้อความแสดงการเปรียบเทียบที่ถูกต้อง
- ก. แสดงการเปรียบเทียบความกว้างของธงชาติไทย
 - ข. แสดงการเปรียบเทียบความยาวของธงชาติไทย
 - ค. แสดงการเปรียบเทียบความกว้างต่อความยาวของธงชาติไทย
 - ง. แสดงการเปรียบเทียบความกว้างต่อความยาวของธงโรงเรียน
4. จากภาพที่กำหนดให้ ข้อใดถูกต้อง

- ก. อัตราส่วนของจำนวนผู้หญิงต่อจำนวนผู้ชาย เป็น 2 ต่อ 3
เขียนเป็นอัตราส่วน คือ 2 : 3
- ข. อัตราส่วนของจำนวนผู้หญิงต่อจำนวนผู้ชาย เป็น 3 ต่อ 2
เขียนเป็นอัตราส่วน คือ 3 : 2
- ค. อัตราส่วนของจำนวนผู้ชายต่อจำนวนผู้หญิง เป็น 3 ต่อ 2
เขียนเป็นอัตราส่วน คือ 3 : 2
- ง. อัตราส่วนของจำนวนผู้ชายต่อจำนวนผู้หญิง เป็น 2 ต่อ 3
เขียนเป็นอัตราส่วน คือ 2 : 3

5. จากภาพที่กำหนดให้ ข้อใดเขียนอัตราส่วนแสดงจำนวนหนูต่อจำนวนผึ้ง

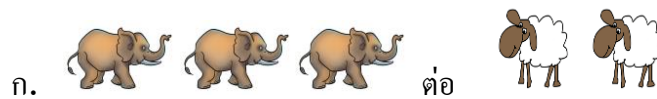
ก. $4:5$ หรือ $\frac{5}{4}$

ข. $5:4$ หรือ $\frac{5}{4}$

ค. $4:5$ หรือ $\frac{4}{5}$

ง. $5:4$ หรือ $\frac{4}{5}$

6. รูปในข้อใดไม่สัมพันธ์กับอัตราส่วน $\frac{3}{2}$

7. จากรูปที่กำหนดให้ ข้อใดเป็นอัตราส่วนของจำนวนผู้ชายต่อจำนวนผู้หญิง

- ก. 2 : 8
- ข. 8 : 2
- ค. 9 : 2
- ง. 2 : 9

จากภาพที่กำหนดให้ จงตอบคำถามข้อที่ 8 – 10

8. ข้อใดเป็นอัตราส่วนของจำนวนสตอเบอร์รี่ต่อจำนวนแอปเปิ้ล

- ก. 9 : 4
- ข. 9 : 5
- ค. 4 : 9
- ง. 5 : 9

9. ข้อใดเป็นอัตราส่วนของจำนวนมั่งคุดต่อจำนวนฝรั่ง

ก. 3 : 8

ข. 3 : 7

ค. 7 : 3

ง. 8 : 3

10. ข้อใดเป็นอัตราส่วนของจำนวนฝรั่งต่อแอปเปิ้ล

ก. 5 : 6

ข. 6 : 5

ค. 3 : 5

ง. 5 : 3

เกณฑ์การให้คะแนน แบบทดสอบหลังเรียน

ตอบได้ถูกต้อง ข้อละ 1 คะแนน

ตอบผิดหรือไม่ตอบ ข้อละ 0 คะแนน

รวมคะแนน 10 คะแนน

แบบบันทึกผลคะแนน

แบบฝึกทักษะคณิตศาสตร์
ชุดที่ 1 เรื่อง ความหมายของอัตราส่วน

รายการ	คะแนนเต็ม	คะแนนที่ได้	ผลการประเมิน (ผ่าน/ไม่ผ่าน)
แบบฝึกทักษะคณิตศาสตร์ ตอนที่ 1	10
แบบฝึกทักษะคณิตศาสตร์ ตอนที่ 2	20	
แบบทดสอบหลังเรียน	10	
รวมคะแนน	40	

เกณฑ์การประเมิน

นักเรียนที่ได้คะแนนรวม ร้อยละ 80 ขึ้นไป ถือว่า “ผ่านเกณฑ์”

กนกวลี อุษณกรกุล และคณะ. หนังสือเรียนสาระการเรียนรู้พื้นฐานคณิตศาสตร์ เล่ม 1

กลุ่มสาระการเรียนรู้คณิตศาสตร์ ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2. นนทบุรี : ไทยร่มเกล้าจำกัด, 2551.

ชนันทิศา จัตรทอง และคณะ. สื่อสาระการเรียนรู้พื้นฐาน กลุ่มสาระการเรียนรู้คณิตศาสตร์ ม.2

เล่ม 1. กรุงเทพมหานคร : อักษรเจริญทัศน์, 2547.

โชคชัย สิริหาญอุดม. แบบฝึกหัดคณิตศาสตร์ ม.2 เล่ม 1 สาระการเรียนรู้พื้นฐาน.

กรุงเทพมหานคร : เดอะบุคส์, 2551.

นพพร แยมแสง, ทรงศักดิ์ ด้านพานิช. หนังสือเรียนคณิตศาสตร์พื้นฐาน ม.2 ภาคเรียนที่ 1.

กรุงเทพมหานคร : แม็ค, 2554.

สถาบันส่งเสริมการสอนวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี. คู่มือครูรายวิชาพื้นฐาน คณิตศาสตร์ เล่ม 1

ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2 กลุ่มสาระการเรียนรู้คณิตศาสตร์ ตามหลักสูตรแกนกลาง
การศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2551. กรุงเทพมหานคร : สกสศ. ลาตพร้าว, 2554.

_____. หนังสือเรียนรายวิชาพื้นฐาน คณิตศาสตร์ เล่ม 1 กลุ่มสาระการเรียนรู้คณิตศาสตร์
ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2 กลุ่มสาระการเรียนรู้คณิตศาสตร์ ตามหลักสูตรแกนกลาง
การศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2551. กรุงเทพมหานคร : สกสศ. ลาตพร้าว, 2554.

สำนักวิชาการและมาตรฐานการศึกษา สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน

กระทรวงศึกษาธิการ. ตัวชี้วัดและสาระแกนกลางกลุ่มสาระการเรียนรู้คณิตศาสตร์.

กรุงเทพมหานคร : โรงพิมพ์ชุมนุมสหกรณ์การเกษตรแห่งประเทศไทย, 2551.

สุพจน์ ภิญโญภัสสรศิริ. คณิตศาสตร์ ม.2 ภาคเรียนที่ 1. กรุงเทพมหานคร : สามลดา, 2554.

